

Preservice Social Studies Teachers' Views About Instructional Technologies Course

Eray Alaca^a Tercan Yıldırım^b

^a Assoc. Prof., Giresun University Faculty of Education, Giresun, Türkiye, e.alaca@giresun.edu.tr

^b Assoc. Prof., Kirsehir Ahi Evran University Faculty of Education, Kırşehir, Türkiye, tercan_y@hotmail.com

ABSTRACT

Instructional technologies and materials are the primary tools that support teachers in educational environments. In-service and preservice teachers must be able to use instructional technologies, develop and evaluate new materials, and have information about them. Therefore, there should be a course in which preservice teachers studying at the faculty of education can learn and apply instructional technologies in teacher training undergraduate programs. The Council of Higher Education (CoHE) has carried out studies within this framework. The council has included courses related to instructional technologies in the education faculty teacher training undergraduate programs that were developed. The "Instructional Technologies and Material Development" course, which was included in the teacher training undergraduate program of the faculty of education in 1998 for the first time, was named "Instructional Technologies and Material Design" in the new teacher training programs developed in 2007. In the revised teacher training programs dated 2018, it was named "Instructional Technologies". Today (2023), it continues under the name of "Instructional Technologies" in teacher training undergraduate programs. This study aims to examine the opinions of preservice teachers who are studying in the social studies education undergraduate program at a state university in Turkey in the 2021-2022 academic year about the "instructional technologies" course. The case study method, one of the qualitative research methods, was used in the research. To determine the opinions of the preservice social studies teachers selected by the convenience sampling method, a 7-question open-ended questionnaire developed by the researchers and prepared by taking the opinions of the experts in the field was used as a data collection tool. The data obtained in the research were interpreted using tables and direct quotations.

Article Type
Research

Article Background
Received:
19.05.2023
Accepted:
28.07.2023

Keywords
Instructional
Technologies,
Preservice Teacher,
Social Studies

To cite this article: Alaca, E. & Yıldırım, T. (2023). Preservice social studies teachers' views about instructional technologies course. *International Journal of Turkish Educational Sciences*, 11 (21), 642-669.

Corresponding Author: Eray Alaca, e-mail: e.alaca@giresun.edu.tr

Introduction

In today's world, there have been changes in scientific, social, and economic fields depending on the increase in knowledge and the development of technology. This development in the field of information and technology has made it possible to use new approaches in teaching by integrating them with educational systems. The combination of teaching and technology, which has become a necessity at every level of education, has brought the competence of teachers in this field to the agenda. In this context, it has become obligatory to include a course in the field of instructional technologies in teacher training programs in higher education in Turkey. The Higher Education Council (CoHE) included courses on instructional technologies in the "Education Faculty Teacher Training Undergraduate Programs" developed in 1998, 2007, and 2018.

In the teacher training undergraduate programs of education faculties reorganized by CoHE in 1998, a course on instructional technologies was included for the first time under the name of "Instructional Technologies and Material Development". The content of this course, which is counted among the "Teaching Formation Courses" in the program, is defined as follows:

The characteristics of various instructional technologies, their place and use in the teaching process, the development of instructional materials (worksheets, transparencies, slides, video, computer-based course material, etc.) through instructional technologies, and the evaluation of various materials (CoHE, 1998, p. 49).

The general purpose and importance of this course, which is given in all undergraduate programs, is explained under the heading of basic principles at the beginning of the program as follows:

It is aimed that preservice teachers get to know various technologies such as computers, internet, multimedia, television, video, and projector machines and use them in teaching through the courses that emphasize the use of developing information technologies at school and the development of various materials necessary for teaching. In this way, it is envisaged that the teacher of the future will be able to recognize technology and be able to use it effectively and efficiently in teaching (CoHE, 1998, p. 6).

In the same program, it was emphasized that the "Instructional Technologies and Material Development" course is a continuation of the "Computer" course, which is compulsory in all teacher training programs (CoHE, 1998, p. 9). Thus, it is aimed to apply the developing technology to the teaching environments in various ways within the scope of the program and to realize the teaching in integrity and continuity with the requirements of the age.

In 2007, CoHE revised the teacher training undergraduate programs. In this context, while the name of the course was changed to "Instructional Technologies and Material Design", its content was defined as follows:

Concepts related to Instructional Technology, the place, and use of various instructional technologies in the teaching process, determining the technology needs of the school or classroom, making and carrying out appropriate technology planning, developing two- and three-dimensional materials through instructional technologies, developing teaching materials (worksheets, activity design, overhead projector, transparencies, slides, visual media (VCD, DVD) materials, computer-based materials), examination of educational software, evaluation of various teaching materials,

internet and distance education, principles of visual design, research on the effectiveness of teaching materials, teaching in Turkey and in the world use case of technologies (CoHE, 2007, p. 78).

In the same program, as a reflection of the fact that the use of technology in teaching is now a necessity of the age and its importance, especially in the teacher training process, is understood, it has been suggested that this course should be given primarily by instructors who are experts in subjects such as "instructional technologies, educational technology, material design, instructional design" (CoHE, 2007, p. 10).

In 2018, CoHE reorganized the teacher training undergraduate programs based on the developments in the field of teaching. In this context, the content of the "Instructional Technologies and Material Development" and "Instructional Technologies and Material Design" courses in the previous curriculums were similar but simplified and continued as a compulsory course under the name of "Instructional Technologies (IT)". The content of the course is defined as follows:

Information technologies in education; teaching process and classification of instructional technologies; theoretical approaches to instructional technologies; new directions in learning approaches; current literacy; instructional technologies as tools and materials; design of teaching materials; designing thematic teaching materials; creating domain-specific object warehouse, teaching material evaluation criteria (CoHE, 2018, p. 8).

Looking at the above content, among the competencies that preservice teachers are expected to acquire are learning technology and integrating this technology with the teaching process, how and where to use which teaching materials, the benefits and limitations of the materials to be used, and the principles to be considered in the whole process.

This situation in undergraduate curricula has also been observed in primary education social studies course curricula. Eight key competencies were included in the Turkish Qualifications Framework, which was prepared in accordance with the European Qualifications Framework in the 2017 draft social studies curriculum. Among these, "digital competence" is defined as follows:

It encompasses the safe and critical use of information society technologies for business, daily life, and communication. The competence in question is supported through basic skills such as accessing information and using computers to evaluate, store, produce, present and exchange information in information communication technology, as well as participating in common networks and communicating via the Internet (Vocational Qualifications Authority). [VQA], 2015, p. 24).

"Digital competence", which is among the 8 key competencies in the 2017 draft social studies curriculum, continued to be included in the social studies curriculum of 2023, which will be implemented in the 2023-2024 academic year (Ministry of National Education [MoNE], 2017a; MoNE, 2017b; MoNE, 2018; MoNE, 2023). When evaluated from this aspect, the instructional technologies course that preservice social studies teachers take at the undergraduate level becomes more important because preservice teachers need to be able to manage the application and evaluation process of teaching materials as well as learning this information in theory (Gündüz & Odabaşı, 2004). Since the student will take an active role in the teaching process with "IT", the teacher should know the teaching material well, manage the negative situations that may arise during the application process, and evaluate that the teaching objectives have reached the target in a good way because the primary purpose of the materials used in the teaching environments is to support the teaching process.

Arranging, developing, and designing technological tools within the framework of teaching purposes to use teaching environments efficiently is one of the competencies teachers should have (Tutkun, 2021). Thanks to the technological tools developed for this purpose, students' curiosity about the teaching process increases, and they gain positive attitudes towards the lesson. Additionally, instructional technologies take an active role in increasing the quality of the teaching process by providing elements such as the active role of the student in the teaching process, the concretization of abstract concepts, the facilitation of learning activities thanks to different methods and techniques, the realization of permanent learning and easy recall of information (Avci, 2013; Çalışkan & Karadağ, 2013) because the primary purpose of the materials used in teaching environments is to support the teaching process. In this context, instructional technologies are all auxiliary materials developed to serve the purposes of the learning process.

The Purpose of the Study

The purpose of this study was to examine the views of preservice social studies teachers about the "IT" course in various dimensions. For this purpose, answers to the following questions were sought:

1. What are the opinions of preservice social studies teachers about the concept of "IT"?
2. What are the opinions of preservice social studies teachers about the necessity of the "IT" course in social studies undergraduate programs?
3. What are the opinions of preservice social studies teachers about the professional contributions of the "IT" course?
4. What are the expectations of preservice social studies teachers about the "IT" course and their views on meeting these expectations?
5. What are the opinions of the preservice social studies teachers to add to the content of the "IT" course?
6. What are the opinions of the preservice social studies teachers about the teaching materials that can be designed within the scope of the "IT" course?
7. What are the opinions of the preservice social studies teachers about the equipment, skills, competencies, tools, etc., that the in-service and/or preservice teachers should have in the designs made for the "IT" course?

Method

Research Design

The Qualitative research approach was used in this study, which aims to examine the views of preservice social studies teachers about the "IT" course. In the research, the case study design, which aims to evaluate and reveal the situations in an understandable way, was used (Yıldırım & Şimşek, 2018; Yin, 2017).

Participants

Participants of this research consist of 20 preservice social studies teachers studying at a state university in the 2021-2022 academic year. The criterion sampling method, which is included in the scope of purposive sampling, was used in the research. The criterion for this research is people, events, objects, or situations that have the qualities determined in relation to the problem (Büyüköztürk et al., 2014).

Data Collection Tools

This study was carried out with the approval of Giresun University Social Sciences, Science and Engineering Research Ethics Committee, dated 09.03.2022, and numbered 20/18. Within the scope of the research, the researchers prepared an open-ended question form to determine the opinions of preservice social studies teachers about the "IT" course by examining the relevant literature and evaluating the data obtained. Before the questions in the open-ended question form were applied, they were evaluated by different field experts, including social studies education experts, educational science experts, computer and instructional technology education experts, assessment and evaluation experts, and Turkish language experts. In line with the opinions of the field experts, necessary corrections were made to the questions, and an open-ended questionnaire with 7 questions was created and applied.

Data Analysis

The content analysis method was used to analyze the data. Content analysis involves gathering similar data within the framework of certain concepts and themes and interpreting them in a way that the reader can understand (Yıldırım & Şimşek, 2018). The researchers thematically coded the data obtained with the 7-question open-ended question form, and various themes were created. While creating the coding, it was tried to determine the important parts that would be suitable for the purpose of the research. The data were tabulated using frequency and percentage values and analyzed descriptively. To support the comments made by the researchers and to reveal the opinions of the preservice teachers, direct quotations from the answers given by the preservice teachers in the questionnaire were included. In the answers given by the preservice teachers to the related question, their names were not used and were coded as P1, P2.....P20.

Validity and Reliability

The researchers used validity and reliability methods to better evaluate the study's data and avoid doubt. Validity in qualitative research refers to the fact that the researched phenomenon is observed as it is and objectively by the researcher/researchers (Yıldırım & Şimşek, 2018) because presenting the data obtained clearly in detail and giving information about how the data was obtained by the researcher/researchers are among the important criteria of validity in qualitative research. In qualitative studies, reliability means the consistency between the results compared by examining the data sets by more than one coder (Cresswell, 2013). The data obtained in this framework were examined by researchers and an expert. The number of agreements and disagreements were determined in all comparisons made on the coding made by researchers and the expert for reliability, and the (internal) reliability of the study was calculated using the formula of Miles and Huberman (1994) (Reliability = Agreement/Agreement + Disagreement). In the reliability study conducted specifically for this study, a consensus (reliability) of 93% was achieved in total. The data obtained within the research were examined objectively and transferred as they are. Thus, the validity is increased.

Findings

Findings Regarding the First Research Question

Within the scope of the research, the opinions of the preservice social studies teachers on the question of "define the concept of IT" have been presented in Table 1.

Table 1

Themes regarding the definition of the "IT" concept

Themes	Participants	f	%
Use of technological tools in education	P3,P5,P11,P13, P14,P15,P16,P17	8	40,0
Design/development/implementation of tools and equipment to be used in education	P1,P2,P4,P8,P12,P19,P20	7	35,0
Tools that facilitate education	P6,P7	2	10,0
Materials used for effective training	P9	1	5,0
Materials used for quality education	P10	1	5,0
Technology using WEB 2.0 tools	P18	1	5,0
Total		20	100,0

When the answers given by the preservice social studies teachers participating in the research to the question about the definition of the concept of "IT" are examined, it is seen that the use of technological tools in education (40%) and the design/development/implementation of the tools to be used (35%) are mostly related to the definition of "IT" concept. Additionally, when the answers given by the preservice teachers are examined, the concept of "IT" includes all the materials that WEB 2.0 tools are used to facilitate education, increase its efficiency, and provide quality education. Some preservice social studies teachers' opinions on this subject are as follows:

P4: It is the design, implementation, and development of communication tools with an appropriate approach to the learning-teaching process to teach the determined goals.

P9: It is the materials educators and students use to make education more efficient.

Considering the answers given above, preservice social studies teachers define the concept of "IT" as tools to be used in the education and training process in general. In addition to using these tools in the education-teaching process, their design, development, and application constitute the definition of the concept of "IT". It is thought that instructional technology tools used with different approaches provide efficient and quality education, and therefore they are tools to be used for efficient and quality education. Based on all these definitions, the concept of "IT" can be defined as the design and implementation of the tools used in the education-teaching process to provide quality and efficient education.

Findings Regarding the Second Research Question

Within the scope of the research, the opinions of the preservice social studies teachers on the question "What are your thoughts on the necessity of the "IT" course in social studies teaching undergraduate programs" have been presented in Table 2.

Table 2

Themes regarding the necessity of "IT" course in social studies teaching undergraduate programs

Themes	Participants	f	%
The use of technology in education is important	P2,P7,P11,P14,P15,P18	6	30,0
It makes education effective	P1,P6,P9,P10,P12	5	25,0
It makes knowledge permanent	P3,P4,P8	3	15,0
It is necessary	P5,P16,P17,P19	4	20,0
It is unnecessary	P13,P20	2	10,0
Total		20	100,0

Most of the preservice social studies teachers who participated in the research emphasized the necessity of using technology in education since it is important (30%) and it makes education effective (25%) in response to the question asked about the necessity of the "IT" course in social studies teaching undergraduate programs. At the same time, they expressed that "IT" helps permanent knowledge (15%), and it is necessary because of that.

Only 2 participants stated that this course was unnecessary (10%) and did not make any comments. Some preservice social studies teachers' opinions on this subject are as follows:

P4: Using technology in lectures provides a more permanent education for the student. Slides, videos, and audio can motivate students better and increase their interest in the lesson.

P10: The use of many technological tools and applications in the social studies course helps students to understand the course better and use information more effectively.

When the answers given above by the preservice social studies teachers are examined, it is very important that the "IT" course is included in the undergraduate program. Therefore, it is thought by preservice teachers that "IT" course should be included in undergraduate programs. Thanks to the "IT" course, it was concluded that the students understood the lesson better, the permanence of the knowledge was ensured, and thus the education became more effective. Therefore, the preservice teachers who take the "IT" course consider it necessary because they think it contributes to their learning and future students.

Findings Regarding the Third Research Question

Within the scope of the research, the opinions of the preservice social studies teachers on the question of "What has the IT course brought you professionally" have been presented in Table 3.

Table 3

Themes regarding the professional gains of the "IT" course

Themes	Participants	f	%
How I can use instructional technologies	P2,P3,P4,P6,P11,P13, P14,P15,P16,P17,P18	11	55,0
Better and more comfortable education	P1,P5,P8,P10,P12	5	25,0
Use of tools for effective learning and teaching	P7,P9,P19	3	15,0
I didn't see any gains	P20	1	5,0
Total		20	100,0

More than half of the preservice social studies teachers participating in the research (55%) stated that the professional gain from the "IT" course is learning how to use instructional technologies. Another part emphasized that they learned that education can be given better and more comfortably (25%) with instructional technologies and that they will make their profession easier in this sense. They emphasized the necessity of this course by stating that they gained the ability to use tools and materials (15%) for effective learning and teaching thanks to the "IT" course. Only one participant (P20) stated that they did not see any gains in the "IT" course. Some preservice social studies teachers' opinions on this subject are as follows:

P9: Combining the topics covered in the education and training process with technology and innovations offered a more effective understanding and explanation skill in the education-teaching process. A course that is so important should continue to be included in the programs.

P18: This course will make my teaching life easier as it teaches how to use technology, which has many contributions to daily life, in education and instruction effectively and beneficially.

Considering the answers and themes given above, it is seen that preservice social studies teachers generally did not know how to use instructional technologies before the "IT" course. As a matter of fact, more than half of the answers given about the professional gains of this course are related to the fact that they have learned how to use instructional technologies. On the other hand, preservice social studies teachers think that this course will both facilitate their work and be more beneficial to students while they are doing their teaching profession in the future because they stated that they learned how education could be better and more comfortable thanks to the "IT" course.

Findings Regarding the Fourth Research Question

Within the scope of the research, the views of the preservice social studies teachers on the question "What were your expectations about the "IT" course? Have these expectations been met? Why?" have been presented in Table 4.

Table 4

Themes regarding the expectations from the "IT" course

Themes	Participants	f	%
It did not meet	P1,P5,P7,P13,P18,P20	6	30,0
It partially did	P3,P9	2	10,0
It met	P2,P4,P6,P8,P10,P11,P12, P14,P15,P16,P17,P19	12	60,0
Total		20	100,0

More than half (60%) of the preservice social studies teachers participating in the study stated that their expectations from the "IT" course were met, while 30% stated that they were not. Only 2 participants thought their expectations were partially met and the course should be improved. Some preservice teachers' opinions on this subject are as follows:

P11: I expected to be able to use various programs with the Instructional Technologies course. My expectation was more than met because the lecturer giving the course told us all the necessary information down to the last detail.

P7: With the Instructional Technologies course, I expected to offer easier learning to students in my field. My expectation was not met. Because we took this course with distance education, and the course remained only

in theory.

P20: No, it was not met. Just a waste of time.

When the answers given by the preservice social studies teachers are examined, it is seen that they expect to be able to use instructional technologies to learn and apply different methods and techniques from the "IT" course. They also expect to be able to carry out their educational activities more permanently and easily thanks to these. However, some of the participants emphasized that their expectations were not met by stating that the courses remained in theory and that no application was made. Moreover, they criticized the lecturer who gave the course, stating that the lecturer was insufficient in using and transferring the instructional technologies; therefore, they did not make the application. As a result, it is important that the instructor who will teach the "IT" course has sufficient knowledge of this subject and can transfer this knowledge to the other person. They stated that teaching these courses by instructors who are competent in the field will contribute more to the realization of the purpose of the course.

Findings Regarding the Fifth Research Question

Within the scope of the research, the views of the preservice social studies teachers on the question "What can you suggest adding to the content of the "IT" course?" have been presented in Table 5.

Table 5

Themes regarding the suggestions about adding to the content of the "IT" course

Themes	Participants	f	%
Ways of obtaining information	P1,P3,P4,P17	4	20,0
All about computer	P9,P11,P12,P18,P19	5	25,0
Using/making different technological tools and equipment	P5,P6,P7,P10,P14,P16	6	30,0
I don't know enough to make suggestions.	P2,P8,P13,P15,P20	5	25,0
Total		20	100,0

Preservice social studies teachers participating in the research suggested the use/making of different technological tools and equipment (30%), everything about computers (25%), and ways of obtaining information (20%) to add to the content of the "IT" course. 20% of the preservice teachers who participated in the research stated that they did not know enough about the course to suggest adding to the content of the "IT" course. Some preservice teachers' opinions on this subject are as follows:

P10: I suggest adding different technological tools to the content of the course. Technological tools such as 3D illusion devices and 3D printers provide more permanent teaching. Such devices should be added and taught to use.

P17: We can add ways of obtaining information. Students should be taught that the information on each site is not correct and which sites should be used.

P18: Training on basic computer programming and repair can be given. Because I think that teachers should be able to solve simple problems on their own and develop the program that they will use for education when necessary.

When the answers given by the preservice social studies teachers are examined, it is seen that they want to use different instructional technologies instead of the now classic instructional materials, such as slides, smart boards, etc., in the instructional technologies course. For this reason, it is

necessary to add different and new technological materials to the content of the course. Another remarkable point in the answers given by the preservice social studies teachers to the questions is that some who don't/can't use computers need computer education from the basics. Moreover, another point that preservice teachers had difficulty was accessing information. Ways of obtaining information should be added to the content of the "IT" course, and ways to reach the right information should be taught.

Findings Regarding the Sixth Research Question

Within the scope of the research, the views of the preservice social studies teachers on the question "What kind of teaching materials can be designed within the scope of the "IT" course?" have been presented in Table 6.

Table 6

Instructional materials that can be designed within the scope of the "IT" course

Themes	Participants	f	%
Various teaching materials	P5,P6,P8,P9,P10,P12, P13,P14,P17,P19,P20	11	55,0
Concept maps	P2,P11,P15	3	15,0
Educational content with WEB design	P1,P3,P4,P7,P16,P18	6	30,0
Total		20	100,0

It is seen that the preservice social studies teachers participating in the research stated that various teaching materials (55%) could be designed for the "IT" course. They emphasized that various teaching materials to be designed should be materials that will increase permanence, such as banners, posters, and games. Additionally, some of the preservice teachers thought that educational content with the WEB design (30%) and concept maps (15%) could be prepared within the scope of the "IT" course. Some preservice teachers' opinions on this subject are as follows:

P3: Application games developed with computer programs and educational activities suitable for various age groups can be prepared.

P6: Various catchy teaching materials can be designed to facilitate learning, which every child can do, have fun, and learn while doing.

P9: Besides already existing materials, technology should be followed closely, and various teaching materials can be designed, with each innovation well adapted to education.

When the above-mentioned themes and answers were examined, preservice social studies teachers stated that within the scope of the "IT" course, materials such as posters, banners, and games could be designed to increase permanence. Additionally, some preservice teachers emphasized that educational content can be prepared with WEB design content, concept maps, and various games within the scope of "IT".

Findings Regarding the Seventh Research Question

Within the scope of the research, the opinions of preservice social studies teachers on the question of "What equipment, skills, competencies, tools, etc., do you think the teacher and/or teacher candidates should have while making a design for the "IT" lesson?" have been presented in Table 7.

Table 7

The characteristics that a teacher and/or teacher candidate should have for the "IT" course

Themes	Participants	f	%
Computer skills	P3,P11,P15,P16,P17	5	25,0
Ability to use technological materials	P1,P7,P10,P13	4	20,0
To be trained by experts in the field	P12,P20	2	10,0
Being open to innovation and developments	P2,P9,P14	3	15,0
To have the necessary knowledge to use technology	P4,P5,P6,P8,P18,P19	6	30,0
Total		20	100,0

Preservice social studies teachers participating in the research stated that the in-service or preservice teachers should have the skills of using computers (25%) and using technological materials (20%) while preparing the design for the "IT" course. 10% of preservice teachers stated that receiving training from experts in their fields is important for the equipment that in-service or preservice teachers should have when designing for the "IT" course. When other opinions are examined, they emphasized that in-service or preservice teachers should be open to innovations and developments (15%) in the design they will prepare for the "IT" course and have the necessary knowledge for the use of technology (30%). Some preservice teachers' opinions on this subject are as follows:

K1: First of all, in-service or preservice teachers should have the ability to use instructional technology. They should know and use technological tools and equipment well. They must be able to use the materials well while practicing.

K20: It would be more efficient for someone who is specialized in any profession to offer this course. At least we will have spent our time and effort on something we will need in the future.

When the answers of the preservice social studies teachers are examined, they think that the teacher who will use technology should have the necessary knowledge and equipment. They emphasized the importance of taking the "IT" course from experts in their fields who can use computers and technology. As a matter of fact, preservice social studies teachers do not think that the instructors who teach them have sufficient skills in this field. In addition, they stated that the in-service or preservice teachers who will design should be open to innovations and developments and follow the technological developments closely.

Conclusion and Discussion

In the research, the views of preservice social studies teachers about the "IT" course were examined in the sub-dimensions, including the definition of "IT", its necessity in the social studies undergraduate program, its professional contributions, expectations for the course, what can be added to the course content, the materials to be designed within the course and the characteristics that the person who will design the materials should have.

When the views of the preservice teachers on the definition of the concept of "IT" were examined,

they thought that the definition of the concept of "IT" was mostly "using tools and equipment in education" and "designing/developing/implementing the tools and equipment to be used". Additionally, they defined the concept of "IT" as tools and materials that facilitate education and materials used for quality education. In parallel with this result of the research, Yılmaz et al. (2010) and Korkmaz (2020) also found that their participants defined the concept of "IT" as the "use of educational tools (computer, television, smart board)" and "facilitating the education-teaching process with technological tools and equipment".

When the opinions of the preservice teachers about the necessity of the "IT" course in social studies teaching undergraduate programs were examined, almost all of them thought that the "IT" course should be in the social studies teaching undergraduate program. Additionally, preservice teachers expressed the necessity of the "IT" course by stating that it provides the permanence of knowledge, makes education effective, and the use of technology in education is important. Parallel to this result of the research, İlic (2021) and Kolburan Gecer (2010) also concluded that the "IT" course is necessary. Few of the preservice teachers who participated in the research think including the "IT" course in social studies teaching undergraduate programs is unnecessary.

When the opinions of the preservice teachers about the professional contributions of the "IT" course were examined, more than half of them stated that they wanted to learn how to use instructional technologies. Moreover, preservice teachers stated that they learned to provide the education-teaching process more comfortably and better and to use tools and equipment for an effective learning-teaching process. Consistently, Çevik Kılıç (2016), Güneş and Aydoğdu İskenderoğlu (2014), Haseski (2019), İlic (2021) and Uzunöz et al. (2017) concluded that "IT" course made it possible for preservice teachers to use technological tools in education, to make education fun, to prepare and use various materials for the educational process.

When the preservice teachers' views about the "IT" course were examined, it was concluded that the "IT" course met the expectations of more than half of them. The expectations of the preservice teachers, whose expectations from the "IT" course were met, were to use technology in education and make education effective and permanent with technology. A small part of the preservice teachers who participated in the research stated that their expectations were unmet. The expectations of these preservice teachers from the "IT" course were to make education more effective and facilitate the educational process. The expectations of the preservice teachers were not met because the content of the "IT" course was insufficient and needed to be improved, and this course, which they took remotely due to the pandemic, should have included more practice than theory.

When the opinions of the preservice teachers regarding the addition of topics in "IT" course content were examined, they suggested the use and construction of different technological tools such as ways of obtaining information, everything about computer use, and 3D devices. In parallel with this result of the research, Acer (2011) concluded that preschool teacher candidates want to learn to use and do different techniques in the "IT" lesson. The content of the "IT" course should be diversified, and more original methods should be used instead of similar methods.

When the opinions of the preservice teachers about the materials that can be designed in the "IT" course were examined, they stated that educational contents, concept maps, and various teaching materials (posters, posters, and games) could be designed with the WEB design. Preservice teachers emphasized that these materials should have features that will make the educational process effective and permanent.

When the views of the preservice teachers about the in-service or preservice teachers who will design in the "IT" course were examined, they stated that the person who will prepare the design should have received training from experts in their fields, be open to innovations and developments, have the necessary knowledge for the use of technology, and have the skills to use computers and technological materials.

Ethics Committee Approval: The study was approved by the Social Sciences, Science and Engineering Research Ethics Committee of Giresun University. Approval Number/ID: 09/03/2022-20/18

Author Contributions: The authors contributed equally.

Conflict of Interest: Authors declare that they have no conflict of interest.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretim Teknolojileri Dersine Yönelik Görüşleri

Eray Alaca^a Tercan Yıldırım^b

^a Doç. Dr., Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Giresun, Türkiye, e.alaca@giresun.edu.tr

^b Doç. Dr., Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Kırşehir, Türkiye, tercan_y@hotmail.com

ÖZET

Eğitim öğretim ortamlarında öğretmeni destekleyen araçların başında öğretim teknolojileri ve materyalleri gelmektedir. Öğretmenler ve öğretmen adayları öğretim teknolojilerini bilmelerinin yanında bu teknolojiyi kullanabilmeli, yeni materyaller geliştirebilmeli ve değerlendirmesini yapabilmelidir. Bu nedenle eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmen yetiştirme lisans programlarında öğretim teknolojilerini öğrenebilecekleri ve uygulayabilecekleri bir dersin olması gerekmektedir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) bu çerçevede çalışmalar yapmıştır. Hazırladığı eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programlarında öğretim teknolojileri ile ilgili derslere yer vermiştir. İlk defa 1998 tarihli eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programında yer verilen “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersi, 2007 yılında hazırlanan yeni öğretmen yetiştirme programlarında “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” adını almıştır. 2018 tarihli güncellenmiş öğretmen yetiştirme programlarında ise “Öğretim Teknolojileri” adını almıştır. Günümüzde de (2023) öğretmen yetiştirme lisans programlarında “Öğretim Teknolojileri” adı ile devam etmektedir. Bu çalışmada Türkiye’deki bir devlet üniversitesinde 2021-2022 öğretim yılında sosyal bilgiler eğitimi lisans programında öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarının “öğretim teknolojileri” dersine yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Kolayda örneklem yöntemiyle seçilen sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşlerini tespit etmek için veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen ve alanın uzmanlarından görüş alınarak hazırlanan 7 soruluk açık uçlu soru formu kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler tablolar haline dönüştürülerek ve doğrudan alıntılar yapılarak yorumlanmıştır.

MAKALE BİLGİSİ

Makale Türü
Araştırma

Makale Geçmişi
Gönderim tarihi:
19.05.2023
Kabul tarihi:
28.07.2023

Anahtar Kelimeler
Öğretim Teknolojileri,
Öğretmen Adayı,
Sosyal Bilgiler

Atıf Bilgisi: Alaca, E. ve Yıldırım, T. (2023). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretim teknolojileri dersine yönelik görüşleri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11 (21), 642-669.

Sorumlu yazar: Eray Alaca, e-posta: e.alaca@giresun.edu.tr

Giriş

Günümüz dünyasında bilginin artmasına ve teknolojinin gelişmesine bağlı olarak bilimsel, toplumsal ve ekonomik alanda değişiklikler yaşanmıştır. Bilgi ve teknoloji alanında yaşanan bu gelişme eğitim sitemleri ile bütünleştirilerek öğretimde yeni yaklaşımların kullanılmasını olanaklı kılmıştır. Öğretimin her kademesinde bir zorunluluk haline gelen öğretim ve teknoloji birlikteliği öğretmenlerin de bu alanda yetkinleşmesini gündeme getirmiştir. Bu çerçevede Türkiye’de yükseköğretimde öğretmen yetiştirme programlarında öğretim teknolojileri alanında bir dersin yer alması zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) 1998, 2007 ve 2018 yıllarında hazırladığı “Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları”nda öğretim teknolojilerine yönelik derslere yer vermiştir.

YÖK’ün 1998 yılında yeniden düzenlediği eğitim fakülteleri öğretmen yetiştirme lisans programlarında öğretim teknolojilerine yönelik bir ders ilk kez “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” adı ile yer almıştır. Programda “Öğretmenlik Formasyon Dersleri” arasında sayılan bu dersin içeriği şu şekilde tanımlanmıştır:

Çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, öğretim teknolojileri yoluyla öğretim materyallerinin (çalışma yaprakları, saydamlar, slaytlar, video, bilgisayar temelli ders materyali, vb.) geliştirilmesi ve çeşitli nitelikteki materyallerin değerlendirilmesi (YÖK, 1998: 49).

Bütün lisans programlarında verilmekte olan bu dersin genel amacı ve önemi programın başında yer alan temel ilkeler başlığı altında şu şekilde açıklanmıştır:

Gelişen bilgi teknolojilerinin okulda kullanımını ve öğretimde gerekli olan çeşitli materyallerin geliştirilmesini ön plana alan dersler yoluyla öğretmen adaylarının bilgisayar, internet, çoklu ortam, televizyon, video, projektör makineleri gibi çeşitli teknolojileri tanımaları ve öğretimde kullanmaları amaçlanmıştır. Bu şekilde geleceğin öğretmeninin, teknolojiyi tanıyan ve öğretimde etkili ve verimli bir şekilde işe koşabilen nitelikte olması öngörülmüştür (YÖK, 1998: 6).

Aynı programda “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” dersinin tüm öğretmen yetiştirme programlarında zorunlu olarak verilmekte olan “Bilgisayar” dersinin devamı niteliğinde olduğu da vurgulanmıştır (YÖK, 1998: 9). Böylece program kapsamında gelişen teknolojinin öğretim ortamlarına çeşitli şekillerde uygulanması, bir bütünlük ve süreklilik içerisinde öğretimin çağın gereklerine gerçekleşmesi amaçlanmıştır.

2007 yılında YÖK öğretmen yetiştirme lisans programlarını güncellemiştir. Bu çerçevede dersin adı “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” olarak değiştirilirken içeriği de şu şekilde tanımlanmıştır:

Öğretim Teknolojisi ile ilgili kavramlar, çeşitli öğretim teknolojilerinin öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, okulun ya da sınıfın teknoloji ihtiyaçlarının belirlenmesi, uygun teknoloji planlamasının yapılması ve yürütülmesi, öğretim teknolojileri yoluyla iki ve üç boyutlu materyaller geliştirilmesi öğretim gereçlerinin geliştirilmesi (çalışma yaprakları, etkinlik tasarlama, tepegöz saydamları, slaytlar, görsel medya (VCD, DVD) gereçleri, bilgisayar temelli gereçler), eğitim yazılımlarının incelenmesi, çeşitli nitelikteki öğretim gereçlerinin değerlendirilmesi, internet ve uzaktan eğitim, görsel tasarım ilkeleri, öğretim materyallerinin etkinlik durumuna ilişkin araştırmalar, Türkiye’de ve dünyada öğretim teknolojilerinin kullanım durumu (YÖK, 2007: 78).

Aynı programda öğretimde teknoloji kullanımının artık çağın bir gereği olduğunun ve özellikle öğretmen yetiştirme sürecindeki öneminin anlaşıldığının yansıması olarak bu dersin öncelikle “öğretim teknolojileri, eğitim teknolojisi, materyal tasarımı, öğretim tasarımı” gibi konu alanlarında uzman olan öğretim elemanları tarafından verilmesi önerilmiştir (YÖK, 2007: 10).

2018 yılında YÖK öğretmen yetiştirme lisans programlarını öğretim alanında yaşanan gelişmelerden hareketle yeniden düzenlemiştir. Bu kapsamda önceki öğretim programlarında yer alan “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme” ve “Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı” dersleri içeriği benzer olmakla birlikte sadeleştirilerek “Öğretim Teknolojileri(ÖT)” adı ile zorunlu bir ders olarak devam etmiştir. Dersin içeriği ise şu şekilde tanımlanmıştır:

Eğitimde bilgi teknolojileri; öğretim süreci ve öğretim teknolojilerinin sınıflandırılması; öğretim teknolojilerine ilişkin kuramsal yaklaşımlar; öğrenme yaklaşımlarında yeni yönelimler; güncel okuryazarlıklar; araç ve materyal olarak öğretim teknolojileri; öğretim materyallerinin tasarımı; tematik öğretim materyali tasarlama; alana özgü nesne ambarı oluşturma, öğretim materyali değerlendirme ölçütleri (YÖK, 2018: 8).

Yukarıdaki içeriğe bakıldığında öğretmen adaylarının kazanmaları hedeflenen yeterlilikler arasında teknolojinin öğrenilmesi ve bu teknolojiyi öğretim süreciyle bütünleştirmesi, hangi öğretim materyallerini nasıl ve nerede kullanacağını, kullanılacak olan materyallerin sağladığı yarar ve sınırlılıkları ve bütün bu süreçte dikkat etmesi gereken ilkeler yer almıştır.

Lisans öğretim programlarındaki bu durum ilköğretim sosyal bilgiler dersi öğretim programlarında da görülmüştür. 2017 tarihli taslak sosyal bilgiler dersi öğretim programında Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu olarak hazırlanan Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi’nde 8 anahtar yetkinlik aynı şekilde yer almıştır. Bunlar arasında yer alan “dijital yetkinlik” şu şekilde tanımlanmıştır:

İş, günlük yaşam ve iletişim için bilgi toplumu teknolojilerinin güvenli ve eleştirel şekilde kullanılmasını kapsamaktadır. Söz konusu yetkinlik, bilgi iletişim teknolojisi içinde bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulması gibi temel beceriler yoluyla desteklenmektedir (Mesleki Yeterlilik Kurumu[MYK], 2015: 24).

2017 tarihli taslak sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan 8 anahtar yetkinlik dolayısı ile de “dijital yetkinlik” 2017, 2018 ve 2023-2024 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanacak olan 2023 tarihli sosyal bilgiler dersi öğretim programlarında da aynı şekilde yer almaya devam etmiştir (MEB, 2017a; MEB, 2017b; MEB, 2018; MEB, 2023). Bu yönü ile değerlendirildiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans düzeyinde aldıkları öğretim teknolojileri dersi daha önemli bir hale gelmektedir. Çünkü öğretmen adaylarının teorideki bu bilgileri öğrenmesinin yanında öğretim materyallerini uygulama ve değerlendirme sürecini de yönetebilmesi gerekmektedir (Gündüz ve Odabaşı, 2004). “ÖT” ile birlikte öğretim sürecinde öğrenci de aktif rol alacağından öğretmen kullanacağı öğretim materyalini iyi bilmeli, uygulama sürecinde karşısına çıkabilecek olumsuz durumları iyi yönetebilmeli ve öğretim amaçlarının iyi bir şekilde hedefe ulaştığını değerlendirebilmelidir. Çünkü öğretim ortamlarında kullanılan materyallerin birincil amacı öğretim sürecini desteklemektir.

Öğretim ortamlarının verimli bir şekilde kullanılabilmesi için teknolojik araç gereçlerin öğretim amaçları çerçevesinde düzenlenmesi, geliştirilmesi ve tasarlanması öğretmenlerin sahip olması gereken yeterliliklerdendir (Tutkun, 2021). Bu amaç doğrultusunda geliştirilen teknolojik aletler

sayesinde öğrencilerin öğretim sürecine yönelik merak duygusu artırılarak derse yönelik olumlu tutumlar kazanması sağlanır. Ayrıca öğretim teknolojileri öğrencinin öğretim sürecinde aktif rol alması, soyut kavramların somutlaştırılması, farklı yöntem teknikler sayesinde öğrenme faaliyetinin kolaylaşması, kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesi ve bilginin kolay hatırlanması gibi unsurları sağlayarak öğretim sürecinin kalitesini artırmada etkin rol alır (Avcı, 2013; Çalışkan ve Karadağ, 2013). Çünkü Öğretim ortamlarında kullanılan materyallerin birincil amacı öğretim sürecini desteklemektir. Bu kapsamda öğretim teknolojileri, öğrenme sürecindeki amaçlara hizmet etmesi için geliştirilen bütün yardımcı materyallerdir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersine yönelik görüşlerini çeşitli boyutlarda incelemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” kavramına yönelik görüşleri nelerdir?
2. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersinin sosyal bilgiler lisans programındaki gerekliliği ile ilgili görüşleri nelerdir?
3. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına “ÖT” dersinin mesleki açıdan kazandırdıkları ile ilgili görüşleri nelerdir?
4. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersiyle ilgili beklentileri ve bu beklentilerin karşılanması durumu ile ilgili görüşleri nelerdir?
5. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersinin içeriğine eklenmesi için önerdiği görüşler nelerdir?
6. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersi kapsamında tasarlanabilecek öğretim materyalleriyle ilgili görüşleri nelerdir?
7. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersine ilişkin yapılan tasarımlarda öğretmen ve/veya öğretmen adaylarının sahip olması gereken donanım, beceri, yetkinlik, araç-gereç vb. konulara yönelik görüşleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersine yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlayan bu araştırmada nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Araştırmada durumların anlaşılır bir şekilde değerlendirilmesinin ve ortaya çıkarılmasının amaçlandığı durum çalışması deseni kullanılmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2018; Yin, 2017).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinde 2021-2022 öğretim yılında öğrenim görmekte olan 20 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada amaçsal örnekleme kapsamında yer alan ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırma için ölçüt, problemle ilgili olarak belirlenen niteliklere sahip kişiler, olaylar, nesnelere ya da durumlardan hareket

edilmesidir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2014).

Veri Toplama Aracı

Bu çalışma, Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Fen ve Mühendislik Bilimleri Araştırmaları Etik Kurulu'nun 09.03.2022 tarih ve 20/18 sayılı onayı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında, araştırmacılar tarafından ilgili alan yazın incelenerek ve elde edilen veriler değerlendirilerek "ÖT" dersine yönelik sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşlerinin belirlenmesi için açık uçlu soru formu hazırlanmıştır. Hazırlanan açık uçlu soru formunda yer alan sorular uygulanmadan önce sosyal bilgiler eğitimi uzmanları, eğitim bilim uzmanları, bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi uzmanları, ölçme ve değerlendirme uzmanları ve Türkçe dil uzmanı olmak üzere farklı alan uzmanları tarafından değerlendirilmiştir. Alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda görüşme sorularında gerekli düzeltmeler yapılarak 7 soruluk açık uçlu soru formu oluşturulmuş ve uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği şekilde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). 7 soruluk açık uçlu soru formu ile elde edilen veriler araştırmacılar tarafından tematik olarak kodlanmış ve çeşitli temalar oluşturulmuştur. Kodlamalar oluşturulurken araştırmanın amacına uygun olacak önemli kısımlar belirlenmeye çalışılmıştır. Veriler frekans ve yüzde değeri kullanılarak tablolaştırılmış ve betimsel olarak analiz edilmiştir. Araştırmacılar tarafından yapılan yorumların desteklenmesi ve öğretmen adaylarının görüşlerinin ortaya konulması amacıyla öğretmen adaylarının soru formunda verdikleri cevaplardan doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Öğretmen adaylarının ilgili soruya vermiş oldukları yanıtlarda isimleri kullanılmamış K1, K2.....K20 şeklinde kodlamalar yapılarak belirtilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırmada elde edilen verilerin daha sağlıklı değerlendirebilmesi ve herhangi bir şüpheye yer vermemek için araştırmacılar tarafından geçerlik ve güvenirlik yöntemleri kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda geçerlik, araştırılan olgunun araştırmacı/araştırmacılar tarafından olduğu gibi ve objektif bir şekilde gözlenmesini ifade etmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Çünkü elde edilen verilerin açık bir şekilde ayrıntılı olarak sunulması ve araştırmacı/araştırmacılar tarafından söz konusu verilere nasıl ulaşıldığına yönelik bilgilerin verilebilmesi nitel bir araştırmada geçerliliğin önemli ölçütleri arasında yer almaktadır. Nitel çalışmalarda güvenirlik ise veri setlerinin birden fazla kodlayıcı tarafından incelenerek karşılaştırılan sonuçlar arasındaki kararlılık anlamına gelmektedir (Cresswell, 2013). Bu çerçevede elde edilen veriler araştırmacılar ve bir uzman tarafından incelenmiştir. Güvenirlik için araştırmacılar ve uzman tarafından yapılan kodlamalar üzerinde yapılan bütün karşılaştırmalarda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları tespit edilmiş, araştırmanın (iç) güvenirliliği Miles ve Huberman'ın (1994) formülü (Güvenirlik= Görüş birliği/Görüş birliği + Görüş ayrılığı) kullanılarak hesaplanmıştır. Bu araştırmaya özgü olarak gerçekleştirilen güvenirlik çalışmasında toplamda %93 oranında bir uzlaşma(güvenirlik) sağlanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler objektif bir şekilde incelenmiş ve olduğu gibi aktarılmıştır. Böylece geçerlilik artırılmıştır.

Bulgular

Birinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” kavramını kısaca tanımlayınız” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

“ÖT” kavramının tanımına ait temalar

Temalar	Katılımcılar	f	%
Eğitimde teknolojik araç gereçlerin kullanılması	K3,K5,K11,K13, K14,K15,K16,K17	8	40,0
Eğitimde kullanılacak araç gereçlerin tasarlanması/geliştirilmesi/uygulanması	K1,K2,K4,K8,K12,K19,K20	7	35,0
Eğitimi kolaylaştıran araç-gereç	K6,K7	2	10,0
Verimli eğitim için kullanılan materyaller	K9	1	5,0
Kaliteli eğitim için kullanılan materyaller	K10	1	5,0
WEB 2.0 araçlarının kullanıldığı teknoloji	K18	1	5,0
Toplam		20	100,0

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” kavramının tanımına yönelik soruya verdikleri yanıtlar incelendiğinde, ağırlıklı olarak eğitimde teknolojik araç gereçlerin kullanılmasının (%40’ı) ve kullanılacak olan araç gereçlerin tasarlanması/geliştirilmesi/uygulanmasının (%35’i) “ÖT” kavramının tanımı olduğunu düşünmektedirler. Bunun yanında öğretmen adaylarının verdiği yanıtlar incelendiğinde “ÖT” kavramı WEB 2.0 araçlarının kullanıldığı, eğitimi kolaylaştırmaya, eğitimin verimini artırmaya ve kaliteli eğitimi sağlamaya yarayan bütün materyalleri içermektedir. Bu konuda bazı öğretmen adayı görüşleri şu şekildedir:

K4: Belirlenmiş hedeflerin öğretilmesi için iletişim araçlarının öğrenme öğretme sürecine uygun bir yaklaşımla tasarlanması, uygulanması ve geliştirilmesidir.

K9: Eğitim eğitimcilerin ve öğrencilerin kullandığı eğitimi daha verimli hale gelebilmesi için kullanılan materyallerdir.

Yukarıda verilen cevaplara bakıldığında sosyal bilgiler öğretmen adayları “ÖT” kavramını genel olarak eğitim ve öğretim sürecinde kullanılacak araçlar olarak tanımlamaktadır. Eğitim-öğretim sürecinde kullanılacak bu araç gereçlerin kullanılmasının yanında tasarlanması, geliştirilmesi ve uygulanması da “ÖT” kavramının tanımını oluşturmaktadır. Farklı bir yaklaşımlarla kullanılan öğretim teknolojileri araçlarının verimli ve kaliteli eğitimi sağladığı bu nedenle de verimli ve kaliteli eğitim için kullanılacak araçlar olduğu düşünülmektedir. Bütün bu tanımlardan yola çıkarak “ÖT” kavramı için kaliteli ve verimli eğitimin sağlanabilmesi için eğitim-öğretim sürecinde kullanılacak araç gereçlerin tasarlanması ve uygulanması şeklinde tanım yapılabilir.

İkinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersinin sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programlarındaki gerekliliği ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

“ÖT” dersinin sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programlarındaki gerekliliğine ait temalar

Temalar	Katılımcılar	f	%
Eğitimde teknoloji kullanımı önemlidir	K2,K7,K11,K14,K15,K18	6	30,0
Eğitimi etkili hale getirir	K1,K6,K9,K10,K12	5	25,0
Bilginin kalıcılığını sağlar	K3,K4,K8	3	15,0
Gereklidir	K5,K16,K17,K19	4	20,0
Gereksizdir	K13,K20	2	10,0
Toplam		20	100,0

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının çoğunluğu sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programlarında “ÖT” dersinin gerekliliği ile ilgili yöneltilen soruya eğitimde teknoloji kullanımının önemli olduğu (%30’u) ve eğitimi etkili hale getirdiği (%25’i) için programdaki gerekliliğini vurgulamışlardır. Aynı zamanda “ÖT” dersinin bilginin kalıcılığına (%15’i) yardımcı olduğunu ve bu nedenle gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Sadece 2 katılımcı bu dersin gereksiz (%10’u) olduğunu belirtmiş ve herhangi bir yorumda bulunmamışlardır. Bu konuda bazı öğretmen adayı görüşleri şu şekildedir:

K4: Ders anlatımında teknolojiyi kullanmak öğrencinde daha kalıcı bir eğitim sağlamış olur. Slaytlar, videolar ve sesler öğrenciyi derse daha iyi motive ederek derse olan ilgisini artırır.

K10: Sosyal bilgiler dersinin anlatımında birçok teknolojik aracın ve uygulamaların kullanılması öğrencilerin dersi daha iyi anlamasında ve bilgiyi daha etkili kullanmasında yardımcı olur.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yukarıda vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde “ÖT” dersinin lisans programında yer alması çok önemlidir. Bu nedenle lisans programlarında “ÖT” dersinin yer alması gerektiği öğretmen adayları tarafından düşünülmektedir. “ÖT” dersi sayesinde öğrencilerin dersi daha iyi anladığı, bilginin kalıcılığının sağlandığı ve bu sayede eğitimin daha etkili hale geldiği sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla “ÖT” dersini alan öğretmen adayları hem kendi öğrenmelerine katkı sağladığı hem de ilerideki öğrencilerine katkı sağlayacağını düşündüğü için dersi gerekli görmektedirler.

Üçüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersi mesleki açıdan size neler kazandırmıştır?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3

“ÖT” dersinin mesleki açıdan kazandırdıklarına ait temalar

Temalar	Katılımcılar	f	%
Öğretim teknolojilerini nasıl kullanabileceğimi	K2,K3,K4,K6,K11,K13, K14,K15,K16,K17,K18	11	55,0
Eğitimin daha iyi ve rahat verilebileceği	K1,K5,K8,K10,K12	5	25,0
Etkili öğrenme ve öğretme için araç-gereç kullanımı	K7,K9,K19	3	15,0
Hiçbir kazanım görmedim	K20	1	5,0
Toplam		20	100,0

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yarısından fazlası (%55’i) “ÖT” dersinin mesleki açıdan kazanımının öğretim teknolojilerini nasıl kullanabileceklerini öğrenmeleri olduğunu ifade etmiştir. Diğer bir çoğunluk ise öğretim teknolojileriyle bir eğitimin daha iyi ve rahat verilebileceğini (%25’i) öğrendiklerini ve mesleklerini bu anlamda kolaylaştıracağını

vurgulamışlardır. “ÖT” dersi sayesinde etkili öğrenme ve öğretme için araç-gereç kullanma (%15’i) becerisi kazandıklarını belirterek bu dersin gerekliliği üzerinde durmuşlardır. Tek bir katılımcı (K20) “ÖT” dersinde kazanım görmediğini belirtmiştir. Bu konuda bazı öğretmen adayları görüşleri şu şekildedir:

K9: Eğitim ve öğretim sürecinde işlenen konu teknoloji ve yeniliklerle birleştirilerek eğitim-öğretim sürecinde daha etkili anlama ve anlatma becerisi kazandırmıştır. Bu denli önemli olan bir ders programlarda yer almaya devam etmelidir.

K18: Bu ders günlük yaşama birçok katkısı bulunan teknolojinin eğitim ve öğretimde etkin ve yararlı bir şekilde nasıl kullanılacağını öğretmesi öğretmenlik hayatıma kolaylık sağlayacak.

Yukarıda verilen cevaplara ve temalara bakıldığında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının genellikle “ÖT” dersinden önce öğretim teknolojilerini nasıl kullanacaklarını bilmedikleri görülmektedir. Nitekim bu dersin mesleki açıdan kazandırdıklarına yönelik verilen cevapların yarısından fazlası öğretim teknolojilerini nasıl kullanacaklarını öğrenmiş olmalarıyla ilgilidir. Diğer taraftan sosyal bilgiler öğretmen adayları bu dersin ileride öğretmenlik mesleğini yaparlarken hem işlerini kolaylaştıracağını hem de öğrencilere daha faydalı olacaklarını düşünmektedirler. Çünkü “ÖT” dersi sayesinde eğitimin daha iyi ve rahat nasıl olabileceğini öğrendiklerini belirtmişlerdir.

Dördüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersiyle ilgili beklentileriniz nelerdi? Bu beklentileriniz karşılandı mı? Niçin?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

“ÖT” dersiyle ilgili beklentilere ait temalar

Temalar	Katılımcılar	f	%
Karşılama	K1,K5,K7,K13,K18,K20	6	30,0
Kısmen Karşıladi	K3,K9	2	10,0
Karşıladi	K2,K4,K6,K8,K10,K11,K12, K14,K15,K16,K17,K19	12	60,0
Toplam		20	100,0

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yarısından fazlası (%60’ı) “ÖT” dersiyle ilgili beklentilerinin karşılandığını belirtirken %30’luk kısım ise beklentilerinin karşılanmadığını ifade etmiştir. Sadece 2 katılımcı beklentilerinin kısmen karşılandığını ve dersin geliştirilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Bu konuda bazı öğretmen adayları görüşleri şu şekildedir:

K11: Öğretim Teknolojileri dersiyle çeşitli programları kullanabilmeyi bekliyordum. Beklentim fazlasıyla karşılandı. Çünkü dersi veren öğretim üyesi bizlere gerekli olan tüm bilgileri en ince ayrıntısına kadar anlattı.

K7: Öğretim Teknolojileri dersiyle kendi alanımda öğrencilere daha kolay bir öğrenim sunmayı bekliyordum. Beklentim karşılanmadı. Çünkü bu dersi uzaktan eğitimle aldık ve ders sadece teoride kaldı.

K20: Hayır karşılamadı. Boşuna zaman kaybı.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar incelendiğinde “ÖT” dersinden öğretim teknolojilerini kullanabilmeyi, farklı yöntem ve teknikleri öğrenmeyi ve uygulamayı bekledikleri görülmektedir. Ayrıca bunlar sayesinde eğitim faaliyetlerini daha kalıcı ve kolay yapabilmeyi bekledikleri de görülmektedir. Ancak katılımcıların bir kısmı derslerin teoride kaldığını ve

uygulama yapılmadığını belirterek bu beklentilerinin karşılanmadığını vurgulamışlardır. Bununla beraber dersi veren öğretim elemanının öğretim teknolojilerini kullanma ve aktarma konusunda yetersiz kaldığını, bu nedenle uygulama yaptırmadığını belirterek dersi veren öğretim elemanını eleştirmişlerdir. Sonuç olarak “ÖT” dersini verecek olan öğretim elemanının bu konuda yeterli bilgiye sahip olması ve bu bilgiyi karşındakine aktarabilmesi önemlidir. Alanda yeterliliği olan öğretim elemanlarının bu dersleri vermesinin dersin amacının gerçekleşmesine daha çok katkı sağlayacağı yönünde görüş bildirmişlerdir.

Beşinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersinin içeriğine eklenmesi için neler önerebilirsiniz?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5

“ÖT” dersinin içeriğine eklenmesi için önerilenler

Temalar	Katılımcılar	f	%
Bilgi elde etme yolları	K1,K3,K4,K17	4	20,0
Bilgisayara dair her şey	K9,K11,K12,K18,K19	5	25,0
Daha farklı teknolojik araç-gereç kullanımı/yapımı	K5,K6,K7,K10,K14,K16	6	30,0
Öneri yapacak kadar dersi bilmiyorum	K2,K8,K13,K15,K20	5	25,0
Toplam		20	100,0

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersinin içeriğine eklenmesi için daha farklı teknolojik araç-gereç kullanımı/yapımı (%30’u), bilgisayara dair her şey (%25’i) ve bilgi elde etme yollarını (%20’si) önermişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının %20’lik kısmı “ÖT” dersinin içeriğine eklenmesi için neler önerebilirsiniz sorusuna öneri yapacak kadar dersi bilmediklerini ifade etmişlerdir. Bu konuda bazı öğretmen adayı görüşleri şu şekildedir:

K10: Dersin içeriğine daha farklı teknolojik aletlerin eklenmesini öneririm. 3 boyutlu illüzyon cihazları, 3D yazıcılar gibi teknolojik aletler öğretimi daha kalıcı sağlar. Bu tarz cihazlar eklenmeli ve kullanımı öğretilmelidir.

K17: Bilgiyi elde etme yollarını ekleyebiliriz. Her sitede bulunan bilginin doğru olmadığı, hangi siteleri kullanılması gerektiği öğrencilere öğretilmelidir.

K18: Basit düzeyde bilgisayar programlama ve tamiri üzerine eğitim verilebilir. Çünkü öğretmenler basit sorunları kendi çözebilmeli ve gerektiğinde eğitim için kullanacağı programı geliştirebilmeli diye düşünüyorum.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının verdikleri cevaplar incelendiğinde öğretim teknolojileri dersinde slayt, akıllı tahta vb. gibi artık klasikleşmiş öğretim materyallerinin yerine daha farklı öğretim teknolojileri kullanmayı istedikleri görülmektedir. Bu nedenle dersin içeriğine daha farklı ve yeni teknolojik materyallerin eklenmesi gerekmektedir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sorulara verdikleri cevaplarda dikkat çeken bir husus ise bilgisayar kullan(a)mayanların olduğu ve temelden bilgisayar eğitimine ihtiyaç duydukları görülmektedir. Bununla beraber öğretmen adaylarının zorlandığı bir diğer nokta ise bilgiye ulaşma olduğu görülmüştür. “ÖT” dersinin içeriğine bilgi elde etme yolları eklenmeli, doğru bilgiye ulaşmanın yolları öğretilmelidir.

Altıncı Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersi kapsamında ne gibi öğretim materyalleri tasarlanabilir?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6

“ÖT” dersi kapsamında tasarlanabilecek öğretim materyaller

Temalar	Katılımcılar	f	%
Çeşitli öğretim materyalleri	K5,K6,K8,K9,K10,K12, K13,K14,K17,K19,K20	11	55,0
Kavram haritaları	K2,K11,K15	3	15,0
WEB tasarımıyla eğitici içerikler	K1,K3,K4,K7,K16,K18	6	30,0
Toplam		20	100,0

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersi için çeşitli öğretim materyallerinin (%55’i) tasarlanabileceğini belirttiği görülmektedir. Tasarlanacak olan çeşitli öğretim materyallerinin afiş, poster ve oyunlar gibi akılda kalıcılığı artıracak materyaller olması gerektiğini vurgulamışlardır. Ayrıca öğretmen adaylarının bir kısmı “ÖT” dersi kapsamında WEB tasarımıyla eğitici içerikler (%30’u) ve kavram haritaları (%15’i) da hazırlanabileceği görüşünde bulunmuşlardır. Bu konuda bazı öğretmen adayı görüşleri şu şekildedir:

K3: Bilgisayar programlarıyla geliştirilen uygulama oyunları, çeşitli yaş gruplarına uygun eğitici etkinlikler hazırlanabilir.

K6: Öğrenmeyi kolaylaştıran, her çocuğun yapabileceği, yaparken eğleneceği ve öğreneceği akılda kalıcı çeşitli öğretim materyalleri tasarlanabilir.

K9: Zaten var olan materyallerin yanı sıra, teknoloji sıkı bir şekilde takip edilmeli ve her bir yenilik iyi bir şekilde eğitime uyarlanarak çeşitli öğretim materyalleri tasarlanabilir.

Yukarıda yer alan temalar ve cevaplar incelendiğinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersi kapsamında poster, afiş ve oyunlar gibi akılda kalıcılığı artıracak materyaller tasarlanabileceğini belirtmişlerdir. Bunun yanında bazı öğretmen adayları “ÖT” kapsamında WEB tasarımı içerikleri, kavram haritaları ve çeşitli oyunlarla eğitici içeriklerin hazırlanabileceğini vurgulamışlardır.

Yedinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersine ilişkin bir tasarım yaparken sizce öğretmen ve/veya öğretmen adayları hangi donanım, beceri, yetkinlik, araç-gereç vb. sahip olmalıdır?” sorusuna yönelik görüşleri Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7

“ÖT” dersine yönelik tasarım yapan öğretmen ve/veya öğretmen adayında olması gereken özellikler

Temalar	Katılımcılar	f	%
Bilgisayar kullanma becerisine	K3,K11,K15,K16,K17	5	25,0
Teknolojik materyal kullanma becerisine	K1,K7,K10,K13	4	20,0
Alanında uzman kişilerden eğitim almış olmak	K12,K20	2	10,0
Yenilik ve gelişmelere açık olmalı	K2,K9,K14	3	15,0
Teknoloji kullanımı için gerekli bilgiye sahip olmak	K4,K5,K6,K8,K18,K19	6	30,0
Toplam		20	100,0

Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “ÖT” dersine ilişkin tasarım hazırlanırken

öğretmen ya da öğretmen adayının bilgisayar kullanma (%25'i) ve teknolojik materyal kullanma (%20'si) becerilerine sahip olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Öğretmen adaylarının %10'luk kısmı alanında uzman kişilerden eğitim alınmasının "ÖT" dersine yönelik tasarım yaparken öğretmen ya da öğretmen adayının sahip olması gereken donanım için önemli olduğunu belirtmişlerdir. Diğer görüşler incelendiğinde öğretmen ya da öğretmen adayının "ÖT" dersi için hazırlayacağı tasarımda yenilik ve gelişmelere açık (%15'i) ve teknoloji kullanımı için gerekli bilgiye sahip olması (%30'u) gerektiğini vurgulamışlardır. Bu konuda bazı öğretmen adayları görüşleri şu şekildedir:

K1: Öncelikle öğretmen ve öğretmen adayları öğretim teknoloji kullanma becerisine sahip olmalı. Teknolojik araç-gereçleri iyi bilmeli ve kullanabilmelidir. Uygulama yaparken kendisinin de materyalleri iyi kullanabilmesi gerekir.

K20: Herhangi bir meslek dalında uzmanlaşmış birinin bu derse girmesi daha verimli olur. En azından vaktimizi ve emeğimizi ileride bize lazım olacak bir şey için harcamış oluruz.

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının cevapları incelendiğinde teknoloji kullanacak olan öğretmenin gerekli bilgi ve donanıma sahip olması gerektiğini düşünmektedirler. Bilgisayar kullanma becerisi ve teknolojiyi kullanma becerisine sahip, alanında uzman kişilerden "ÖT" dersini almanın önemini vurgulamışlardır. Nitekim sosyal bilgiler öğretmen adayları kendilerine dersi veren öğretim elemanlarının bu alanda yeterli beceriye sahip olduğunu düşünmemektedirler. Ayrıca tasarım yapacak öğretmen/öğretmen adayının yenilik ve gelişmelere açık olması ve teknolojik gelişmeleri yakından takip etmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Sonuç ve Tartışma

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının "ÖT" dersine yönelik görüşleri; "ÖT" kavramı tanımı, sosyal bilgiler lisans programındaki gerekliliği, mesleki açıdan kazandırdıkları, derse yönelik beklentiler, ders içeriğine eklenebilecekler, ders kapsamında tasarlanacak materyaller ve materyalleri tasarlayacak kişinin sahip olması gereken özellikler alt boyutlarında incelenmiştir.

Öğretmen adaylarının "ÖT" kavramının tanımına yönelik görüşleri incelendiğinde, "ÖT" kavramının tanımını çoğunluklu olarak "eğitimde araç-gereç kullanılması" ve "kullanılacak olan araç-gereçlerin tasarlanması/geliştirilmesi/uygulanması" şeklinde olduğunu düşünmektedirler. Bunun yanında "ÖT" kavramını eğitimi kolaylaştıran araç-gereçler ve kaliteli eğitim için kullanılan materyaller olarak tanımlamaktadırlar. Yılmaz, Ulucan ve Pehlivan (2010) ve Korkmaz (2020) da araştırmanın bu sonucuna paralel olarak "ÖT" kavramının tanımının "eğitimde araç-gereçlerin kullanılması (bilgisayar, televizyon, Akıllı tahta)" ve "teknolojik araç-gereçlerle eğitim-öğretim sürecinin kolaylaştırılması" şeklinde olduğu sonuçlarına ulaşmışlardır.

Öğretmen adaylarının "ÖT" dersinin sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programlarındaki gerekliliğine yönelik görüşleri incelendiğinde tamamına yakını sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programında "ÖT" dersinin olması gerektiğini düşünmektedir. Ayrıca öğretmen adayları "ÖT" dersinin gerekliliğini bilginin kalıcılığını sağladığı, eğitimi etkili hale getirdiği ve eğitimde teknoloji kullanımının önemli olduğunu belirterek de ifade etmişlerdir. Araştırmanın bu sonucuyla paralel olarak İlic (2021) ve Kolburan Gecer (2010) de "ÖT" dersinin gerekli olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının çok azı "ÖT" dersinin sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programlarında yer almasının gereksiz olduğunu düşünmektedir.

Öğretmen adaylarının “ÖT” dersinin mesleki açıdan kazandıklarına yönelik görüşleri incelendiğinde yarısından fazlasının öğretim teknolojilerini nasıl kullanabileceklerini öğrenmek olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmen adayları mesleki açıdan eğitim-öğretim sürecini daha rahat ve iyi bir şekilde verebilmeyi ve etkili öğrenme-öğretme süreci için araç-gereç kullanmayı öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Çevik Kılıç (2016), Güneş ve Aydoğdu İskenderoğlu (2014), Haseski (2019), İlic (2021) ve Uzunöz ve diğerleri (2017) de yapmış oldukları çalışmalarda araştırmanın sonucuyla tutarlı olarak “ÖT” dersiyile öğretmen adaylarının mesleki açıdan teknolojik aletleri eğitimde kullanmayı, eğitimi eğlenceli hale getirmeyi, eğitim süreci için çeşitli materyaller hazırlama ve kullanmayı kazandıkları sonucuna ulaşmışlardır.

Öğretmen adaylarının “ÖT” dersiyile ilgili beklentilerine yönelik görüşleri incelendiğinde yarısında fazlasının “ÖT” dersine yönelik beklentilerinin karşılandığı sonucuna ulaşılmıştır. Beklentileri karşılanan öğretmen adaylarının “ÖT” dersinden beklentileri; teknolojiyi eğitimde kullanabilme ve teknoloji ile eğitimi etkili ve kalıcı hale getirebilmek şeklindedir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarının küçük bir çoğunluğu ise beklentilerinin karşılanmadığını ifade etmiştir. Bu öğretmen adaylarının “ÖT” dersinden beklentileri ise eğitimin daha verimli bir hale getirilmesi ve eğitim-öğretim sürecinin kolaylaştırılması şeklindedir. Öğretmen adayları beklentilerinin karşılanmamasının nedenleri olarak “ÖT” dersinin içeriğinin yetersiz olduğu ve geliştirilmesi gerektiği ve pandemi nedeniyle uzaktan aldıkları bu dersin teoriden çok uygulamaya yer verilerek işlenmesi gerektiğini düşünmeleridir.

Öğretmen adaylarının “ÖT” dersinin içeriğine eklenmesi yönelik görüşleri incelendiğinde bilgiyi elde etme yolları, bilgisayar kullanımına dair her şey ve 3 boyutlu cihazlar gibi daha farklı teknolojik araç-gereçlerin kullanımı ve yapımını önermişlerdir. Araştırmanın bu sonucuyla paralel olarak Acer (2011) de okul öncesi öğretmen adaylarıyla yapmış olduğu araştırmanın sonucunda elde ettiği verilerden hareketle okul öncesi öğretmen adaylarının “ÖT” dersinde daha farklı teknikler kullanmayı ve yapmayı öğrenmek istedikleri sonucuna ulaşmıştır. “ÖT” dersinin içeriğinin çeşitlendirilmesi ve benzer yöntemler yerine daha orijinal yöntemlerin kullanılması gerekmektedir.

Öğretmen adaylarının “ÖT” dersinde tasarlanabilecek materyallerle ilgili görüşleri incelendiğinde WEB tasarımıyla eğitici içerikler, kavram haritaları ve çeşitli öğretim materyalleri (afiş, poster ve oyunlar) tasarlanabileceğini belirtmişlerdir. Öğretmen adayları hazırlanacak olan bu materyallerin eğitim sürecini etkili ve kalıcı hale getirecek özelliklerde olması gerektiğini vurgulamışlardır.

Öğretmen adaylarının “ÖT” dersinde tasarım yapacak olan öğretmen ve/veya öğretmen adayına yönelik görüşleri incelendiğinde tasarımı hazırlayacak kişinin alanında uzman kişilerden eğitim almış, yenilik ve gelişmelere açık, teknoloji kullanımı için gerekli bilgiye, bilgisayar kullanma ve teknolojik materyal kullanma becerilerine sahip olması gerekmektedir.

Etik Kurul Onayı: Çalışma Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler, Bilim ve Mühendislik Araştırmaları Etik Kurulu tarafından onaylandı. Onay Numarası/ID: 09/03/2022-20/18

Araştırmacıların Katkı Oranı: Yazarlar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Çatışma Beyanı: Yazarlar potansiyel bir çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

References

- Acer, D. (2011). Okulöncesi öğretmen adaylarının materyal geliştirme dersine ilişkin görüşlerinin incelenmesi [A study on the viewpoints of preschool teacher candidates on design of instructional materials course]. *İlköğretim Online*, 10(2), 421-429. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8592/106811>
- Avcı, U. (2013). Öğretim ortamları ve materyal tasarımı [Instructional environments and material design]. M. Sarıtaş (Ed.), *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı [Instructional technologies and material design]*(pp.37-53). Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2023). Eğitimde Bilimsel araştırma yöntemleri [Scientific research methods]. Pegem Akademi.
- Council of Higher Education [CoHE]. (1998). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları [Education faculty teacher training undergraduate programs]*. <https://www.yok.gov.tr/Documents/Yayinlar/Yayinlarimiz/egitim-fakultesi-ogretmen-yetistirme-lisans-programlari-mart-1998.pdf>
- Council of Higher Education [CoHE]. (2007). *Eğitim fakültesi öğretmen yetiştirme lisans programları [Education faculty teacher training undergraduate programs]*. <https://www.yok.gov.tr/Documents/Yayinlar/Yayinlarimiz/egitim-fakultesi-ogretmen-yetistirme-lisans-programlari.pdf>
- Council of Higher Education [CoHE]. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programları [Social studies teaching undergraduate programs]*. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Sosyal_Bilgileri_Ogretmenligi_Lisans_Programi09042019.pdf
- Creswell, J.W. (2013). Five qualitative approaches to inquiry. Creswell, J.W. (Ed.), *Qualitative Inquiry & Research Design: Choosing Among Five Approaches*(pp.69-110). Sage Publications, Inc.
- Çalışkan, N., & Karadağ, E. (2013). Temel kavramlar [Basic concepts]. M. Sarıtaş (Ed.), *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı [Instructional technologies and material design]*,(pp.1-13). Pegem Akademi.
- Çevik Kılıç, D. B. (2016). Müzik öğretmeni adaylarının öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı dersi hakkındaki görüşleri [Music prospective teachers' opinions about instructional technologies and material design course]. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 1-8. http://www.jret.org/FileUpload/ks281142/File/01a.deniz_beste_cevik_kilic.pdf
- Gündüz, S., & Odabaşı, F. (2004). Bilgi çağında öğretmen adaylarının eğitiminde öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme dersinin önemi [The importance of instructional technologies and material development course at pre-service teacher education in information age]. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 3(1), 43-48. <http://www.tojet.net/articles/v3i1/317.pdf>
- Güneş, G., & Aydoğdu-İskenderoğlu, T. (2014). İlköğretim matematik öğretmeni adaylarının öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı dersine yönelik yaklaşımları [Attitudes of pre-service primary school mathematics teachers towards instructional technologies and material design lesson]. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(3), 469-488. <https://doi.org/10.17152/gefad.06600>
- Haseski, H. İ. (2019). Bilişim teknolojileri dersi: Öğretmen adaylarının bakış açısından bir değerlendirme [Information Technologies Course: An Evaluation from the Perspective of Pre-Service Teachers]. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(4), 666-679. <https://doi.org/10.24315/tred.494705>

- İlic, U. (2021). Öğretmen adayları için yeni bir ders: Öğretim teknolojileri [A new course for preservice teachers: instructional technologies]. *Milli Eğitim Dergisi*, 50(230), 689-704. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.679147>
- Kolburan Geçer, A. (2010). Teknik öğretmen adaylarının öğretim teknolojisi ve materyal geliştirme dersine yönelik deneyimleri [Experience of technical teacher candidates towards teaching technologies and material development course]. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 1-25. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yyuefd/issue/13710/165987>
- Korkmaz, E. (2020). İlköğretim matematik öğretmenlerinin öğretim teknolojilerine bakış açısı [Elementary mathematics teachers' perspectives on instructional technologies]. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi- International Journal of Society Researches*, 15(26), 4019 – 4045. <https://doi.org/10.26466/opus.620980>
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *An expanded sourcebook qualitative data analysis*. Sage Publications, Inc.
- Ministry of National Education [MoNE]. (2017a). *Sosyal bilgiler dersi taslak öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 4,5,6 ve 7. Sınıflar [Social studies course draft curriculum (Primary and secondary school 4th, 5th, 6th and 7th grades)]*.
- Ministry of National Education [MoNE]. (2017b). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 4,5,6 ve 7. Sınıflar) [Social studies course curriculum (Primary and secondary school (4th, 5th, 6th and 7th grades)]*.
- Ministry of National Education [MoNE]. (2018). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 4,5,6 ve 7. Sınıflar [Social studies course curriculum(Primary and secondary school 4th, 5th, 6th and 7th grades)]*. <https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812103847686-SOSYAL%20%C4%B0LG%C4%B0LER%20%C3%96%C4%9ERET%C4%B0M%20PROGRAMI%20.pdf>
- Ministry of National Education [MoNE]. (2023). *Sosyal bilgiler dersi öğretim programı (İlkokul ve ortaokul 4,5,6 ve 7. Sınıflar [Social studies course curriculum(Primary and secondary school 4th, 5th, 6th and 7th grades)]*. <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=1264>
- Tutkun, Ö. F. (2021). İletişim süreçleri ve öğretim teknolojileri [Communication processes and instructional technologies]. A. Sezer (Ed.), *Coğrafya öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı [Geography teaching technologies and material design]*, (pp.17-29). Pegem Akademi.
- Uzungöz, A., Aktepe, V., & Gündüz, M. (2017). Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı dersinin, mesleki açıdan kazandırdıklarına ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri: Nitel bir çalışma [Candidate teachers' views on professional achievements in instructional technologies and material design a qualitative study]. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi - Journal of Qualitative Research in Education*, 5(3), 317-339. <https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.1.5c3s14m>
- Vocational Qualifications Authority [VQA]. (2015). *Türkiye yeterlilikler çerçevesi. [Turkish qualifications framework]* https://www.myk.gov.tr/images/articles/TYC/Tyc_bilgi_merkezi/mevzuat_duzenlemeleri/TYC_Belgesi.pdf
- Yılmaz, İ., Ulucan, H., & Pehlivan, S. (2010). Beden eğitimi öğretmenliği programında öğrenim gören öğrencilerin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri [The attitudes and thoughts of the students attending physical education teaching program about using technology in education]. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 105-118. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefad/issue/59507/855656>

Yin, R. K. (2017). *Case study research: Design and methods*. Sage Publications, Inc.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*[*Qualitative research methods in the social sciences*]. Seçkin Yayıncılık.